

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta
*za gradbeništvo
in geodezijo*

Jamova cesta 2
1000 Ljubljana, Slovenija
<http://www3.fgg.uni-lj.si/>

DRUGG – Digitalni repozitorij UL FGG
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

To je izvirna različica zaključnega dela.

Prosimo, da se pri navajanju sklicujete na bibliografske podatke, kot je navedeno:

Bohinc Niculović, M., 2015. Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Šenčur in Vodice. Diplomaska naloga. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo. (mentorica Foški, M.): 43 str.

Datum arhiviranja: 01-10-2015

University
of Ljubljana

Faculty of
*Civil and Geodetic
Engineering*

Jamova cesta 2
SI – 1000 Ljubljana, Slovenia
<http://www3.fgg.uni-lj.si/en/>

DRUGG – The Digital Repository
<http://drugg.fgg.uni-lj.si/>

This is original version of final thesis.

When citing, please refer to the publisher's bibliographic information as follows:

Bohinc Niculović, M., 2015. Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Šenčur in Vodice. B.Sc. Thesis. Ljubljana, University of Ljubljani, Faculty of civil and geodetic engineering. (supervisor Foški, M.): 43 pp.

Archiving Date: 01-10-2015

Univerza
v Ljubljani

Fakulteta za
*gradbeništvo in
geodezijo*

Jamova 2
1000 Ljubljana, Slovenija
telefon (01) 47 68 500
faks (01) 42 50 681
fgg@fgg.uni-lj.si

VISOKOŠOLSKI STROKOVNI
ŠTUDIJSKI PROGRAM PRVE
STOPNJE TEHNIČNO
UPRAVLJANJE
NEPREMIČNIN

Kandidatka:

MATEJA BOHINC NICULOVIĆ

**SPREMINJANJE NAMENSKE RABE PROSTORA S
PRIMERJAVO PODATKOV OBČINSKIH
PROSTORSKIH AKTOV NA PRIMERU OBČIN ŠENČUR
IN VODICE**

Diplomska naloga št.: 51/TUN

**COMPARISON OF LAND USE IN THE
MUNICIPALITIES OF ŠENČUR AND VODICE BASED
ON MUNICIPAL SPATIAL ACTS**

Graduation thesis No.: 51/TUN

Mentorica:

viš. pred. mag. Mojca Foški

Ljubljana, 24. 09. 2015

STRAN ZA POPRAVKE

Stran z napako

Vrstica z napako

Namesto

Naj bo

Stran je namenoma prazna.

IZJAVE

Podpisana Mateja Bohinc Niculović izjavljam, da sem avtorica diplomske naloge z naslovom »Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Šenčur in Vodice«.

Izjavljam, da je elektronska različica v vsem enaka tiskani različici.

Izjavljam, da dovoljujem objavo elektronske različice v digitalnem repozitoriju.

Ljubljana, september 2015

Mateja Bohinc Niculović

BIBLIOGRAFSKA – DOKUMENTACIJSKA STRAN IN IZVLEČEK

UDK:	352:711.1(497.4)(043.2)
Avtor:	Mateja Bohinc Niculović
Mentorica:	viš. pred. mag. Mojca Foški
Naslov:	Spreminjanje namenske rabe prostora s primerjavo podatkov občinskih prostorskih aktov na primeru občin Šenčur in Vodice
Tip dokumenta:	Diplomska naloga – visokošolski strokovni študij
Obseg in oprema:	43 str., 12 pregl., 7 sl., 8 pril.
Ključne besede:	osnovna namenska raba prostora, podrobna namenska raba prostora, Občina Šenčur, Občina Vodice

Izvleček:

V diplomski nalogi so predstavljeni zakonodaja in prostorski akti občine Šenčur in občine Vodice iz različnih časovnih obdobj, s pričetkom leta 1984 do danes. Skozi diplomsko nalogo smo ugotavljali spremembe osnovne in podrobne namenske rabe prostora za občini Šenčur in Vodice. Primerjali smo prostorske sestavine dolgoročnih družbenih planov občin (PS SDPO) in občinskih prostorskih načrtov (OPN). Analizo osnovne namenske rabe smo izdelali za celotno območje občin Šenčur in Vodice, podrobno namensko rabo pa smo izdelali le za območji naselij Šenčur in Vodice. Analiza in urejanje podatkov je potekala v programskem orodju ArcGIS 10.2. Površine podrobne namenske rabe prostora za naselji smo preračunali na število prebivalcev v naselju. Vse rezultate smo podali v preglednicah in kartah. Pri obeh občinah se je delež stavbnih zemljišč povečal predvsem na račun kmetijskih zemljišč.

BIBLIOGRAPHIC – DOCUMENTALISTIC INFORMATION AND ABSTRACT

UDK: 352:711.1(497.4)(043.2)
Author: Mateja Bohinc Niculović
Supervisor: Sen. Lect. Mojca Foški, M. Sc.
Title: Comparison of Landuse in the Municipalities of Šenčur and Vodice based on municipal spatial acts
Document type: Graduation Thesis – Higher professional studies
Notes: 43 p., 12 tab., 7 fig., 8 ann.
Key words: basic land use, detailed land use, Municipality of Šenčur, Municipality of Vodice

Abstract:

In my diploma thesis are presented legislation and Landscape plans of municipality of Šenčur and municipality of Vodice beginning with year 1984 until today. Through the thesis we were identifying the changes of basic land use and detailed land use for municipalities of Šenčur and Vodice. We were comparing Landscape components of long-term social plans of the municipalities (PS SDPO) and municipal spatial plans (OPN). Analysis of basic land use was made for the complete area of the municipalities of Šenčur and Vodice, detailed land use was made only for the settlements of Šenčur and Vodice. Analysis and data processing was made in program ArcGIS 10.2. The area of detailed land use for the settlements was converted to the number of residents in a settlement. All results are given in figures and maps. In both municipalities is the share of residential areas increased at the cost agricultural land.

ZAHVALA

Za strokovno pomoč, nasvete in usmerjanje pri izdelavi diplomske naloge se zahvaljujem predvsem mentorici viš. Pred. Mag. Mojci Foški. Prav tako se zahvaljujem Tatjani Resman iz Občine Vodice in Maji Markič iz Občine Šenčur za posredovanje podatkov.

Posebna zahvala gre tudi moji družini, možu in sinčku za podporo in spodbudne besede skozi vsa leta študija.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	1
2 NORMATIVNA IZHODIŠČA	2
2.1 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 1984 do leta 2002	2
2.2 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 2002 do leta 2007	3
2.3 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 2007 do danes	5
2.4 Predstavitev prostorskih aktov občine Šenčur v letih 2004 in 2011	6
2.4.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Šenčur.....	6
2.4.2 Občinski prostorski načrt Občine Šenčur	7
2.5 Predstavitev prostorskih aktov občine Vodice v letih 2005 in 2014	10
2.5.1 Odlok o spremembah dolgoročnega plana Občine Vodice	10
2.5.2 Občinski prostorski načrt Občine Vodice	11
3 METODOLOŠKI PRISTOP	14
3.1 Pridobitev podatkov za potrebe analize namenske rabe prostora.....	14
3.2 Topološka ureditev podatkov prostorskih aktov	14
3.3 Ureditev in uskladitev meje občine med obravnavanima prostorskima aktoma občine Šenčur in Vodice.....	15
3.4 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte v Občini Šenčur v letih 2004 in 2011	16
3.5 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte v Občini Vodice v letih 2005 in 2014	17
4 ANALIZA IN PRIMERJAVA NAMENSKE RABE PROSTORA	19
4.1 Predstavitev obravnavanih občin	19
4.1.1 Občina Šenčur	19
4.1.2 Občina Vodice.....	20
4.2 Analiza in primerjava osnovne namenske rabe prostora.....	21
4.2.1 Občina Šenčur	21
4.2.2 Občina Vodice.....	22
4.3 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora za naselji Šenčur in Vodice	22
4.3.1 Naselje Šenčur.....	23
4.3.2 Naselje Vodice	26
5 ZAKLJUČEK	30
VIRI	31

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe ter členitev podrobnejše namenske rabe	8
Preglednica 2: Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe ter nadaljnja členitev kategorij podrobnejše namenske rabe prostora glede na tipologijo.....	12
Preglednica 3: Primerjava kategorij namenske rabe prostora med PS SDPO Šenčur (2004) in OPN Šenčur (2011).....	16
Preglednica 4: Primerjava kategorij namenske rabe prostora med PS DDPO Vodice (2005) in OPN Vodice (2014).....	17
Preglednica 5: Število prebivalcev v Občini Šenčur po letih, od leta 2004 do 2015 (SURS, 2015).	19
Preglednica 6: Število prebivalcev v Občini Vodice po letih, od leta 2005 do 2015 (SURS, 2015).	20
Preglednica 7: Primerjava površin osnovne namenske rabe prostora v Občini Šenčur.....	21
Preglednica 8: Primerjava površin osnovne namenske rabe prostora v Občini Vodice	22
Preglednica 9: Primerjava površin podrobne namenske rabe prostora za naselje Šenčur	23
Preglednica 10: Prikaz površin kategorij podrobne namenske rabe naselja Šenčur (PS SDPO 2004, OPN 2011)	25
Preglednica 11: Primerjava površin podrobne namenske rabe prostora za naselje Vodice.....	26
Preglednica 12: Prikaz površin kategorij podrobne namenske rabe naselja Vodice (PS DDPO 2005, OPN 2014)	28

KAZALO SLIK

Slika 1: Prikaz topološke napake pri pravilu Must Not Have Gaps (OPN Šenčur, 2011)	14
Slika 2: Primer topološke napake pri pravilu Must Not Have Gaps, pri kateri območje nima določene namenske rabe prostora (OPN Šenčur, 2011).....	15
Slika 3: Primer topološke napake pri pravilu Must not overlap (OPN Šenčur, 2011)	15
Slika 4: Grb Občine Šenčur (Občina Šenčur, 26. 6. 2015).....	19
Slika 5: Naselja v Občini Šenčur (PISO, 2015)	19
Slika 6: Grb Občine Vodice (Občina Vodice, 26. 6. 2015).....	20
Slika 7: Naselja v Občini Vodice (PISO, 2015).....	20

UPORABLJENE KRATICE

DLN	Državni lokacijski načrt
DOF	Državni ortofoto
DSPN	Državni strateški prostorski načrt
DPN	Državni prostorski načrt
OLN	Občinski lokacijski načrt
OPN	Občinski prostorski načrt
OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt
OSPN	Občinski strateški prostorski načrt
Pravilnik 2003	Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov v digitalni obliki
RPE	Register prostorskih enot
RPN	Regionalni prostorski načrt
SPRO	Strategija prostorskega razvoja občine
SPRS	Strategija prostorskega razvoja Slovenije
PRO	Prostorski red občine
PRS	Prostorski red Slovenije
PS SDPO	Prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana občine
PS DDPO	Prostorske sestavine dolgoročnega in družbenega plana občine
PUP	Prostorsko ureditveni pogoji
PIN	Prostorsko izvedbeni načrt
Pravilnik OPN	Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev sanacij razpršene gradnje
PISO	Prostorski informacijski sistem občin
RZPR	Regionalna zasnova prostorskega razvoja
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
ZPNačrt	Zakon o prostorskem načrtovanju
ZUreP	Zakon o urejanju prostora iz leta 1984
ZUreP-1	Zakon o urejanju prostora iz leta 2002
ZUN	Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor
ZSZ	Zakon o stavbnih zemljiščih

1 UVOD

Glavni namen diplomske naloge je analiza spreminjanja osnovne in podrobne namenske rabe prostora na primeru Občine Šenčur in Občine Vodice. Primerja se med Odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Šenčur oziroma Občine Vodice ter med Občinskim prostorskim načrtom Občine Šenčur oziroma Občine Vodice.

V začetku naloge je predstavljena prostorska zakonodaja, ki opisuje namensko rabo prostora na državni in občinski ravni, ter občinski prostorski akti vezani na obravnavani občini.

Analizo osnovne in podrobne namenske rabe prostora smo opravili s pomočjo programskega orodja ArcGIS 10.2. Najprej smo pridobljene podatke topološko uredili in določili meje območja obravnave. Z uporabo Pravilnika o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih planov občin v digitalni obliki (2003) in Pravilnika o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta, ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev (2007) smo določili in prikazali kategorije namenske rabe prostora glede na normative. Pri osnovni namenski rabi smo analizirali območja stavbnih, kmetijskih, gozdnih, vodnih in drugih zemljišč za celotno območje vsake občine posebej. Pri podrobni namenski rabi pa smo območja podrobneje razčlenili na območja stanovanj, centralnih dejavnosti, proizvodnih dejavnosti, zelenih površin, posebna območja, območja prometnih površin, energetske infrastrukture, okoljske infrastrukture, površine razpršene poselitve, kmetijskih zemljišč, gozdnih zemljišč, območja voda in območja drugih zemljišč. Analizo smo opravili le za naselji Šenčur in Vodice. Površine podrobne namenske rabe prostora smo preračunali tudi glede na število prebivalcev v naselju.

V zadnjem delu diplomske naloge smo strnili ugotovitve in jih ustrezno komentirali.

2 **NORMATIVNA IZHODIŠČA**

Država in občine s prostorskimi akti določajo prostorski razvoj. V prostorskih aktih so določene zahteve, prepovedi in zapovedi v zvezi z ravnanjem v prostoru. So najpomembnejši instrumenti pri načrtovanju in urejanju prostora. Akti se delijo na državne, občinske in regionalne akte. Po vsebini jih delimo na strateške in izvedbene akte. Prostorski akti delujejo po načelu hierarhije kar pomeni, da občinski prostorski akti ne smejo biti v nasprotju z državnimi prostorskimi akti, prav tako tudi izvedbeni prostorski akti ne smejo spreminjati strateških prostorskih aktov.

Strateški prostorski akti so osnova za izvedbene prostorske akte in določajo cilje, usmeritve in zasnove prostorskega razvoja države ali občine. Izvedbeni prostorski akti določajo pravne režime za posege v prostor in gradnjo (Dekleva in sod., 2011).

Prostorski akti prisilno ne posegajo v obstoječe stanje v prostoru ampak veljajo le za načrtovane prostorske ureditve.

2.1 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 1984 do leta 2002

Na področju urejanja prostora je v letu 1984 Skupščina Socialistične Republike Slovenije sprejela tri zakone:

- Zakon o urejanju prostora (ZUreP, 1984),
- Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (ZUN, 1984),
- Zakon o stavbnih zemljiščih (ZSZ, 1984).

Zakon o urejanju prostora (ZUreP, 1984)

Varovanje dobrin splošnega pomena in skrb za njihovo rabo, usmerjanje razvoja dejavnosti v prostoru in njihova prostorska organizacija, ter določanje namenske rabe prostora so bile glavne naloge ZUreP, ki je določal pogoje pri urejanju prostora tako, da so usklajeni s prostorskimi možnostmi in družbenimi potrebami.

Na podlagi Zakona o urejanju prostora sta se sprejela dva prostorska planska akta, to sta Prostorske sestavine dolgoročnega plana Socialistične Republike Slovenije za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in Prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana Socialistične Republike Slovenije za obdobje od leta 1986 do leta 2000. Sprejeta sta bila tudi dva prostorska akta na občinski ravni, in sicer Prostorske sestavine dolgoročnih planov občin za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in Prostorske sestavine srednjeročnih družbenih planov občin za obdobje od leta 1986 do leta 1990.

Družbeni plan občine se nanaša na dobrine splošnega pomena, sestavine katere se nanašajo na omrežje naselij in njihova območja, na organizacijo dejavnosti in na zasnovo namenske rabe prostora na teh območjih, ter sestavine, ki se nanašajo na infrastrukturna omrežja in je izhodišče za srednjeročni družbeni plan občine. Srednjeročni družbeni plan občine se nanaša zlasti na stanovanjsko graditev, graditev objektov družbenega standarda, proizvodnih objektov, ter infrastrukturnih objektov in naprav, na pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč, na urejanje kmetijski zemljišč, na varovanje in razvoj

naravnih vrednot človekovega okolja, na varovanje in izboljševanje bivalnega in delovnega okolja, ter na urejanje prostora za splošno ljudsko hrambo in družbeno samozaščito. (ZUreP, 1984).

Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (ZUN, 1984)

ZUN (1984) določa temeljna načela pri urejanju naselij in drugih posegov v prostor, kot so graditev in širitev naselij ter graditev infrastrukturnih naprav in objektov. Drugi posegi v prostor se načrtujejo na zemljiščih, ki jih za te namene določa srednjeročni družbeni plan. Naselje, infrastrukturni objekti in naprave se načrtujejo kot prostorska in funkcionalna celota ne glede na postopnost izvajanja. Če so posegi postopni, potem morata biti pri izvedbi zagotovljeni usklajenost in funkcionalna povezanost posameznih delov. Površinam za takšne objekte in naprave se s prostorskimi izvedbenimi akti določi ustrezna začasna raba, ki pa ne sme spremeniti lastnosti prostora tako, da bi bila onemogočena gradnja objektov in naprav, predvidenih s prostorskimi izvedbenimi akti (ZUN, 1984).

Prostorski izvedbeni akti se po ZUP-u delijo na:

- prostorske ureditvene pogoje (PUP),
- prostorske izvedbene načrte (PIN).

S prostorskimi izvedbenimi akti se ob upoštevanju dolgoročnega plana podrobneje obdelajo v srednjeročnem družbenem planu sprejete odločitve o graditvi, širitvi in prenovi naselij ter drugih posegih v prostor. S prostorsko ureditvenimi pogoji urejamo območja občine, za katera ni predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov ter območja, za katera je predvidena izdelava prostorskih izvedbenih načrtov, pa ti načrti še ne bodo sprejeti v tekočem planskem obdobju. S prostorskimi izvedbenimi načrti se urejajo območja, ki so s srednjeročnim družbenim planom predvidena za graditev, širitev ali prenavo naselij ter za izvajanje drugih posegov v prostor. Prostorski izvedbeni načrti so zazidalni načrti za naselja, ureditveni načrti in lokacijski načrti (ZUN, 1984).

2.2 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 2002 do leta 2007

Leta 2002, natančneje 27. novembra je bil sprejet nov Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1). Ureja prostorsko načrtovanje in uveljavljanje prostorskih ukrepov za izvajanje načrtovanih prostorskih ureditev, zagotavljanje opremljanja zemljišč za gradnjo ter vodenje sistema zbirk prostorskih podatkov. Določa tudi pogoje za opravljanje dejavnosti prostorskega načrtovanja in določa prekrške v zvezi z urejanjem prostora in opravljanjem dejavnosti prostorskega načrtovanja. Prostorske ureditve se določajo in načrtujejo s prostorskimi akti.

Prostorski akti se glede na namen delijo na strateške in izvedbene prostorske akte. Strateški prostorski akti so strategija prostorskega razvoja Slovenije, prostorski red Slovenije, regionalna zasnova prostorskega razvoja in strategija prostorskega razvoja občine. Izvedbeni prostorski akti so državni in občinski lokacijski načrt ter prostorski red občine. Izvedbeni prostorski akti ne smejo spreminjati odločitev strateških prostorskih aktov.

Glede na pristojnost se prostorski akti delijo na državne, občinske in skupne prostorske akte. Državni prostorski akti so strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS - strateški plan), prostorski red Slovenije (PRS - strateški plan) in državni lokacijski načrti (DLN - izvedbeni plan). Občinski prostorski akti so strategija prostorskega razvoja občine z urbanističnimi in krajinskimi zasnovami (SPRO - strateški plan), prostorski red občine (PRO - izvedbeni plan) ter občinski lokacijski načrti

(OLN – izvedbeni plan). Skupni prostorski akt države in občine je regionalna zasnova prostorskega razvoja (RZPR – strateški plan). Občinski prostorski akti ne smejo biti v nasprotju z državnimi in skupnimi prostorskimi akti. Na območju, kjer je občinski akt v nasprotju z državnim oziroma skupnim prostorskim aktom, se uporablja državni oziroma skupni prostorski akt. (ZUreP-1, 2002)

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (SPRS)

Je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru, ki skupaj z drugimi temeljnimi državnimi razvojnimi dokumenti določa strateške usmeritve razvoja dejavnosti v prostoru in izhodišča za koordinacijo njihovih razvojnih politik v prostoru. Vsebuje zlasti izhodišča in cilje prostorskega razvoja Slovenije, zasnovo prostorskega razvoja Slovenije, razvoj prostorskih sistemov z usmeritvami za prostorski razvoj na regionalni in lokalni ravni ter ukrepe za izvajanje strategije prostorskega razvoja Slovenije. SPRS sprejme na predlog vlade Državni zbor Republike Slovenije. (ZUreP-1, 2002)

Prostorski red Slovenije (PRS)

V skladu s SPRS določa temeljna pravila za urejanje prostora na državni, regionalni in lokalni ravni. Določa tudi podrobnejša pravila za urejanje prostora, s katerimi se zagotavlja enotno izvajanje tega zakona ter oblikuje zahteve v zvezi s prostorskim načrtovanjem ter arhitekturnim in krajinskim projektiranjem glede na značilnosti posameznih območij države. PRS sprejme vlada z uredbo. (ZUreP-1, 2002)

Državni lokacijski načrt (DLN)

Z DLN se podrobneje načrtuje prostorska ureditev državnega pomena, določajo se lokacijski pogoji za pripravo projektov za pridobitev gradbenih dovoljenj po predpisih o graditvi objektov ter ukrepi po tem zakonu. Ne sme biti v nasprotju s SPRS. DLN sprejme vlada z uredbo. (ZUreP-1, 2002)

Regionalna zasnova prostorskega razvoja (RZPR)

Je dokument usmerjanja prostorskega razvoja, ki ob upoštevanju SPRS določi zasnove z državo in občinami usklajenih prostorskih ureditev. Z RZPR se podrobneje načrtujejo zasnove prostorskih ureditev za katere se država in občine dogovorijo, da jih bodo načrtovale skupno. Z RZPR se načrtujejo tudi območja naravnih vrednot državnega pomena kot osnova za zavarovanje po drugih predpisih. (ZUreP-1, 2002)

Strategija prostorskega razvoja občine (SPRO)

Določa usmeritve za razvoj dejavnosti v prostoru in njihove rabe tako, da so zagotovljeni pogoji za vzdržan in usklajen razvoj na območju občine. Določa zlasti izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine, zasnovo razmestitve dejavnosti v prostoru, zasnovo posameznih sistemov lokalnega pomena v prostoru, zasnovo razvoja in urejanja naselij, zasnovo razvoja in urejanja krajinskih območij in ukrepe za izvajanje strategije prostorskega razvoja občine. SPRO ne sme biti v nasprotju s SPRS in PRS. (ZUreP-1, 2002)

Prostorski red občine (PRO)

Je temeljni izvedbeni prostorski akt občine. Namen je v skladu s SPRO in PRS določiti območja namenske rabe prostora, določiti pogoje, merila in ukrepe za načrtovanje v prostoru lokacijskih načrtov občine ter pogoje za pripravo projektov po določbah zakona, ki ureja graditev objektov. Za pripravo prostorskega reda občine je odgovoren župan. (ZUreP-1, 2002)

Občinski lokacijski načrt (OLN)

Z OLN se v skladu s SPRO in PRO podrobneje načrtujejo posamezne prostorske ureditve. Z OLN se določajo lokacijski pogoji za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po zakonu, ki ureja graditev objektov. OLN se pripravi za prostorske ureditve, za katere so znani financerji, zlasti pa za načrtovanje infrastrukturnih omrežij za zagotavljanje delovanja obveznih lokalnih gospodarskih služb, za načrtovanje območij, kjer so predvideni prostorski ukrepi in za ureditve območij, ki so predvidena za sanacijo in prenovu ter za širitev naselij v skladu z urbanistično in krajinsko zasnovo. (ZUreP-1, 2002)

2.3 Prostorska zakonodaja v obdobju od leta 2007 do danes

S 30. marcem 2007 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt, 2007), kateri je zamenjal ZUreP-1. ZPNačrt ureja prostorsko načrtovanje kot del urejanja prostora, določa vrste prostorskih aktov, njihovo vsebino in medsebojna razmerja ter postopke za njihovo pripravo. Ureja tudi opremljanje stavbnih zemljišč ter vzpostavitev in delovanje prostorskega informacijskega sistema. Cilj prostorskega načrtovanja, kateri je v javnem interesu, je omogočiti skladen prostorski razvoj z obravnavo in usklajevanjem na področjih varstva okolja, ohranjanje narave in kulturne dediščine, varstva naravnih virov in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Prostorske ureditve se načrtujejo s prostorskimi akti. Z njimi se določajo posegi v prostor ter pogoji in merila za njihovo izvedbo. Prostorski akti se glede na pristojnost delijo na državne, občinske in medobčinske prostorske akte, glede na namen pa se delijo na strateške in izvedbene prostorske akte. Vsebujejo grafični in tekstualni del, arhiviranje in vpogled pa se zagotavlja v digitalni in analogni obliki. Državna prostorska akta sta državni strateški prostorski načrt (DSPN) in državni prostorski načrt (DPN). Občinska prostorska akta sta občinski prostorski načrt (OPN) in občinski podrobni prostorski načrt (OPPN). Velja, da morata biti tako OPN kot tudi OPPN skladna. Občina lahko sprejme občinski strateški prostorski načrt (OSPN), ki je kot samostojen prostorski akt. OPN ne sme biti v nasprotju z OSPN. Medobčinski prostorski akt je regionalni prostorski načrt (RPN), kateri ne sme biti v nasprotju z državnimi prostorskimi akti. Tudi občinski prostorski akti ne smejo biti v nasprotju z državnimi prostorskimi akti in RPN.

Državni strateški prostorski načrt (DSPN)

Namen DSPN je zagotoviti usklajen in učinkovit prostorski razvoj. Določi cilje, izhodišča in usmeritve prostorskega razvoja tako, da se razvojne potrebe uskladijo z varstvenimi zahtevami. DSPN sprejme Državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade.

Državni prostorski načrt (DPN)

Načrtujejo se prostorske ureditve državnega pomena iz DSPN. DPN je podlaga za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Občinski prostorski načrt (OPN)

Na podlagi usmeritev državnih prostorskih aktov, razvojnih potreb občine in varstvenih zahtev določa cilje in izhodišča prostorskega razvoja občine, načrtuje prostorske ureditve lokalnega pomena ter določa pogoje umeščanja objektov v prostor. OPN vsebuje strateški in izvedbeni del. Strateški del določa izhodišča in cilje prostorskega razvoja občine, usmeritve za razvoj poselitve, usmeritve za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in prostorskih izvedbenih pogojev ter zasnovo

gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena. Določa tudi območja naselij in območja razpršene poselitve. Izvedbeni del pa določa območja namenske rabe prostora, prostorske izvedbene pogoje in območja za katera se pripravi OPPN. OPN je podlaga za pripravo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN)

Je prostorski akt, s katerim se načrtuje prostorske ureditve občinskega pomena določenih v OPN in tudi za prostorske ureditve lokalnega pomena zaradi posledic naravnih in drugih nesreč, ki niso določene v OPN. Z OPPN se podrobneje določi območje OPPN, rešitve arhitekturnih, krajinskih in oblikovalskih prostorskih ureditev, območja, za katera se projektne rešitve pridobijo z javnim natečajem, načrt parcelacije, etapnost izvedbe prostorske ureditve, če je le ta potrebna, pogoje glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo, ter rešitve in ukrepe za ohranjanje kulturne dediščine, za varstvo okolja in za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zato je tudi OPPN pomembna podlaga za pripravo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Občinski strateški prostorski načrt (OSPN)

Strateški del prostorskega načrta lahko občina sprejme kot samostojen prostorski akt ali pa kot del strateškega OPN-ja.

Regionalni prostorski načrt (RPN)

RPN sprejme več občin skupaj, katere sklenejo dogovor o pripravi RPN in hkrati tudi določijo pripravljavca načrta. Je podlaga za pripravo projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja po predpisih o graditvi objektov. Z RPN se načrtujejo prostorske ureditve na podlagi stanja prostora, usmeritev DSPN in ob upoštevanju DPN in regionalnega razvojnega programa.

2.4 Predstavitev prostorskih aktov občine Šenčur v letih 2004 in 2011

2.4.1 Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Šenčur

Na podlagi 171. člena v povezavi s prvo točko 190. člena ZUreP-1 in 13. člena statuta Občine Šenčur je občinski svet Občine Šenčur 28. 1. 2004 sprejel Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Kranj za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Kranj za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Občine Šenčur.

V odloku so določene spremembe in dopolnitve, ki se nanašajo na:

- spremembe kmetijskih in gozdnih zemljišč v stavbna zemljišča,
- opredelitev območij za stanovanjsko, proizvodno, storitveno, oskrbno in turistično dejavnost,
- spremembe načinov urejanja območij,
- spremembo zasnove vodnega gospodarstva,
- spremembo zasnove razmestitve skupnih čistilnih naprav,
- spremembo zasnove varstva narave,
- spremembo zasnove plinovodnega omrežja,
- spremembo zasnove prometnega omrežja,
- zasnovo varstva kulturne dediščine.

Primer ene izmed sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana:

»V točki 4.1.7. Sanacija naravnih virov v podtočki 4.1.7.1. Kakovost vode in njihova sanacija, odvajanje in čiščenje odplak se za šestim odstavkom dodata nova odstavka, ki se glasita: *Zgradi se kanalizacijski kanal ki bo povezoval naselja Olševke, Luže, Srednjo vas, Šenčur in servisno proizvodno cono s čistilno napravo Kranj.*

Južno od naselja Trboje je predvidena izgradnja čistilne naprave za naselja Voklo, Voglje, Žerjavko in Trboje.«

(PS SDPO Šenčur, 2004)

2.4.2 Občinski prostorski načrt Občine Šenčur

Na podlagi 52. člena Zakona o prostorskem načrtovanju je Občinski svet Občine Šenčur določil Pravilnika o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojih za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij ter sprejetega Sklepa o začetku priprave občinskega prostorskega načrta občine Šenčur sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Šenčur. Odlok je bil sprejet na 5. Redni seji dne 16. 3. 2011. S tem odlokom se sprejme Občinski prostorski načrt občine Šenčur, ki nadomesti vse do sedaj veljavne prostorske sestavine dolgoročnega plana občine Kranj za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in prostorske sestavine srednjeročnega družbenega plana občine Kranj za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Občine Šenčur.

Glede na ugodno geografsko lego, prometno povezanost in ugodno strukturo delovnih mest ima občina Šenčur velike razvojne možnosti na področju rasti prebivalstva in tudi na področju razvoja gospodarskih in drugih dejavnosti. Z večanjem števila prebivalstva se povečajo potrebe po družbeni infrastrukturi, predvsem po kapacitetah predšolskega varstva in osnovnošolskega izobraževanja, ter potreba po izgradnji doma za starejše občane. Potrebno je tudi vzdrževati stanje na področju zdravstvene oskrbe za vse občane. Potrebno je zagotoviti urejeno dobavo tekoče pitne vode za vsa naselja skozi vse leto. Vsa naselja v občini je potrebno opremiti s kanalizacijskim omrežjem. Občina ima vse potencialne za razvoj turistične dejavnosti, posebno pozornost morajo posvetiti javnim zelenim površinam. Občina mora razvojno krepiti svojo gospodarsko vlogo, predvsem zaradi večanja števila delovnih mest in posledično zmanjševanja dnevnih delovnih migracij in zaradi krepitve gospodarske vloge občine v Gorenjski regiji. Skozi občino poteka avtocesta A2 Predor Karavanke – Obrežje, ki ima na območju občine vzpostavljena dva priključka. Preostali državni cesti prevzemata medkrajevni promet. Za načrtovano obvozno cesto mimo naselij Britof – Visoko – Hotemaže je že sprejet podrobni prostorski načrt. Občina bo strateško varovala prometne koridorje za navedeno glavno cestno povezavo, kakor tudi za načrtovane priključne ceste na obstoječe in načrtovano javno cestno omrežje. V sosednji občini je locirano mednarodno letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, katero se prioritarno predvidi za uporabo v mednarodnem prometu. (OPN Šenčur, 2011)

Prostorske enote stavbnih zemljišč v naseljih so Hotemaže, Luže, Milje, Olševke, Prebačevo, Srednja vas, Šenčur, Trboje, Visoko, Voglje, Voklo in Žerjavka. Vsaka enota urejanja prostora ima predpisano vrsto namenske rabe, ki so navedene v preglednici 1.

Preglednica 1: Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe ter členitev podrobnejše namenske rabe

OSNOVNA NAMENSKA RABA	PODROBNEJŠA NAMENSKA RABA	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ		
	S – OBMOČJA STANOVANJ	
	SS – stanovanjske površine	
		SSa – območje stanovanjskih površin
		SSe – območja stanovanjske prostostoječe gradnje pretežno enodružinskih hiš
		SSs – območja stanovanjske strnjene gradnje pretežno enodružinskih hiš
		SSv – območja večstanovanjske gradnje
	SK – površine podeželskega naselja	
		Skj – območja historičnega oziroma funkcijskega jedra podeželskega naselja
	C – OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	
	CU – osrednja območja centralnih dejavnosti	
	CD – druga območja centralnih dejavnosti	
		CDi – območja namenjena dejavnostim izobraževanja, vzgoje in športa
		CDz – območja namenjena dejavnostim zdravstva in socialnega varstva
		CDk – območja namenjena dejavnostim kulture ter verskim objektom s pripadajočimi ureditvami
	I – OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	
	IG – gospodarske cone	
	IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	

Preglednica 1 se nadaljuje na naslednji strani ...

OSNOVNA NAMENSKA RABA	PODROBNEJŠA NAMENSKA RABA	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
	B – POSEBNA OBMOČJA	
	BT – površine za turizem	
	BD – površine drugih območij	
	BC – športni centri	
	Z – OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	
	ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport	
	ZD – druge urejene zelene površine	
	ZK – pokopališča	
	P – OBMOČJA IN OMREŽJA PROMETNE INFRASTRUKTURE	
	PC – površine cest	
	PL – površine letališča	
	PO – ostale prometne površine	
	T – OBMOČJA KOMUNIKACIJSKE INFRASTRUKTURE	
	E – OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	
	O – OMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	
	F – OBMOČJA ZA POTREBE OBRAMBE	
	A – POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	
		A (SS) – stanovanjske površine
		A – površine dejavnosti in kmetij
		A (IK) – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo
		A (BT) – površine za turizem
	12. RAZPRŠENA GRADNJA	Zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč (informacija o dejanskem stanju)
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ		

Preglednica 1 se nadaljuje na naslednji strani ...

OSNOVNA NAMENSKA RABA	PODROBNEJŠA NAMENSKA RABA	ČLENITEV PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE
	K1 – NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
	K2 – DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ		
	G – GOZDNA ZEMLJIŠČA	
IV. OBMOČJA VODA		
	VC – POVRŠINE CELINSKE VODE	
	VI – VODNA INFRASTRUKTURA	
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ		
	L – OBMOČJA MINERALNIH SUROVIN	
	LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	
	LP – površine podzemnega pridobivalnega prostora s površinskim vplivom, ki onemogoča drugo rabo	
	N – OBMOČJA ZA POTREBE VARSTVA PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI	
	F – OBMOČJA ZA POTREBE OBRAMBE ZUNAJ NASELIJ	
	OO – OSTALA OBMOČJA	

Vir: 51. člen OPN Šenčur, 2011

2.5 Predstavitev prostorskih aktov občine Vodice v letih 2005 in 2014

2.5.1 Odlok o spremembah dolgoročnega plana Občine Vodice

Občinski svet Občine Vodice je na seji dne 16.7. 1998 na podlagi Zakona o planiranju in urejanju prostora v prehodnem obdobju, določil zakona o urejanju prostora, 39. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor in 20. člena statuta Občine Vodice sprejel Odlok o spremembah dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljane za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in družbenega plana Občine Ljubljana Šiška za obdobje od leta 1986 do leta 1990 za območje Občine Vodice. (PS DDPO Vodice, 1998)

Kasneje, 19.5. 2005 je bil v Uradnem glasilu Občine Vodice objavljen sprejet Odlok o dopolnitvi Odloka o spremembah Dolgoročnega plana občin in mesta Ljubljane za obdobje 1986 – 2000 in Družbenega plana Občine Ljubljana Šiška za obdobje 1986 – 1990 za območje Občine Vodice. V odloku so se sprejele dopolnitve tekstualnega in grafičnega dela za tehnologije, promet in ozelenitev. Odlok je bil na vpogled pri Občini Vodice in Upravni enoti Ljubljana (izpostava Šiška).

Prostorske sestavine dolgoročnega plana so bile večkrat spremenjene in dopolnjene, vendar že nekaj let ne zagotavljajo zelenih smernic pri načrtovanju prostorskega razvoja, zato je občina leta 2008 začela s pripravo OPN.

2.5.2 Občinski prostorski načrt Občine Vodice

Občinski svet Občine Vodice je na podlagi 52. člena ZPNačrt ter 18. člena Statuta Občine Vodice dne 21. 01. 2014 na 34. redni seji sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Vodice. S tem odlokom se sprejeme OPN Občine Vodice.

Cilji, kateri so izpostavljeni v OPN so:

- prostorski razvoj se usmerja in načrtuje na prostih, degradiranih in nezadostno izkoriščenih površinah znotraj obstoječih naselij,
- spoštovati in zadržati je potrebno podobo podeželske občine,
- obnoviti in zagotoviti je treba ustrezno prometno infrastrukturo, tako lokalno kakor tudi državno,
- razvoj kolesarskih in pešpoti,
- krepiti opremljenost z družbeno infrastrukturo na nivoju vzgoje in izobraževanja,
- izboljšati kulturne ureditve,
- razvoj rekreacije in turizma,
- na področju gospodarske javne infrastrukture so prioriteta kanalizacijski vodi s sistemom za čiščenje odpadnih voda,
- saniranje degradiranih in ekstenzivno izrabljenih površin,
- ohranjanje območij razpršene poselitve in saniranje območij razpršene gradnje.

V OPN so določene funkcionalne enote Občine Vodice, te so: Vodice (sestavljajo jo naselja Vodice, Pustnice, Lokarje), Zapoge (sestavljajo jo naselja Zapoge, Torovo in Dornice), Repnje (sestavljajo jo naselja Repnje, Dobruša), Polje (sestavljajo jo naselja Polje), Skaručna (sestavljajo jo naselja Skaručna, Povodje, Vojsko), Vesca (sestavljajo jo naselja Vesca in Selo), Šinkov Turn (sestavljajo jo naselja Šinkov Turn in Koseze) ter Bukovica (sestavljajo jo naselja Bukovica in Utik). Za vsako enoto urejanja prostorski načrt določa prostorske izvedbene pogoje, kateri so razdeljeni na splošne prostorske izvedbene pogoje, posebne prostorske izvedbene pogoje, podrobne prostorske izvedbene pogoje za posamezno enoto urejanja ter podrobne prostorske izvedbene pogoje za izdelavo občinskih podrobnih prostorskih načrtov. (OPN Vodice, 2014)

V preglednici 2 so prikazane kategorije namenske rabe prostora, katere so sestavni del Odloka o občinskem prostorskem načrtu Občine Vodice.

Preglednica 2: Vrste območij osnovne in podrobnejše namenske rabe ter nadaljnja členitev kategorij podrobnejše namenske rabe prostora glede na tipologijo

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE	Nadaljnja členitev kategorij podrobnejše namenske rabe prostora glede na tipologijo gradnje
OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ		
S – območja stanovanj	SS – stanovanjske površine	SSs – urbana prostostoječa enostanovanjska pozidava
		SSn – urbana strnjena stanovanjska pozidava
	SK – površine podeželskega naselja	SKs – površine podeželskega naselja, mešano kmetije in stanovanjske hiše
		SKg – površine podeželskega naselja za gradnjo kmetijskih objektov
C – območja centralnih dejavnosti	CU – osrednja območja centralnih dejavnosti	/
	CD – druga območja centralnih dejavnosti	CDi – območja centralnih dejavnosti za izobraževanje
		CDk – območja centralnih dejavnosti za kulturo, upravo in gasilske dejavnosti
		CDv – območja centralnih dejavnosti za opravljanje verskih obredov
		CDo – trgovske, oskrbne, poslovno – storitvene, gostinske dejavnosti, manjša obrt
I – območja proizvodnih dejavnosti	IG – gospodarske cone	/
	IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo
		IKr – ribogojnice
B – posebna območja	BC – športni centri	/
Z – območja zelenih površin	ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport	/
	ZD – druge urejene zelene površine	/
	ZK – pokopališča	/
P – območja prometnih površin	PC – površine cest	/
	PO – ostale prometne površine	/
E – območja energetske infrastrukture	E – območja energetske infrastrukture	/

Preglednica 2 se nadaljuje na naslednji strani ...

OBMOČJA OSNOVNE NAMENSKE RABE	OBMOČJA PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE	Nadaljnja členitev kategorij podrobnejše namenske rabe prostora glede na tipologijo gradnje
O – območja okoljske infrastrukture	O – območja okoljske infrastrukture	/
A – površine razpršene poselitve	A – površine razpršene poselitve	/
OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ		
K – območja kmetijskih zemljišč	K1 – najboljša kmetijska zemljišča	/
OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ		
G – območja gozdnih zemljišč	G – gozdna zemljišča	/
OBMOČJA VODA		
V – območja voda	VC – celinske vode	/
OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ		
L – območja mineralnih surovin	LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	/

Vir: 45. člen OPN Vodice, 2014

3 METODOLOŠKI PRISTOP

3.1 Pridobitev podatkov za potrebe analize namenske rabe prostora

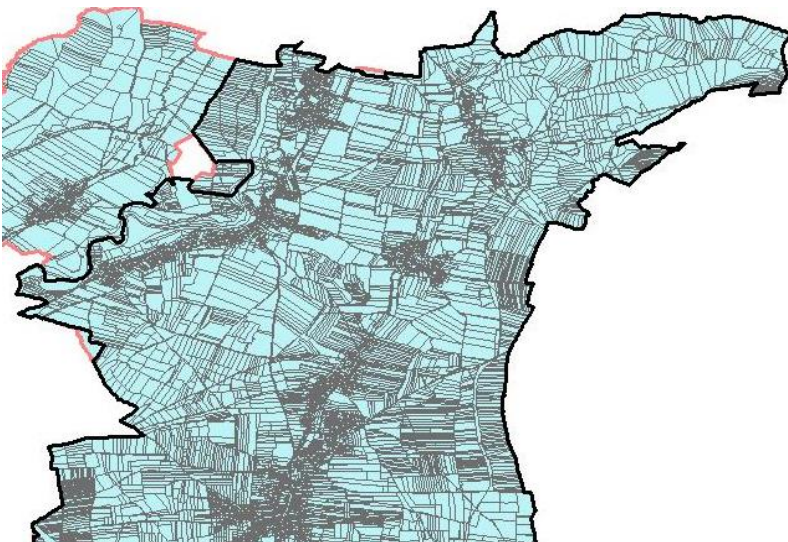
Za analizo namenske rabe prostora smo potrebovali:

- OPN in PS SDPO Občine Šenčur (*.shp oblika);
- OPN in PS DDPO Občine Vodice (*.shp oblika);
- Urbanistična zasnova Občine Šenčur;
- Urbanistična zasnova Občine Vodice;
- Državni ortofoto (DOF);
- Zemljiškokatastrski prikaz občin;
- Statistične podatke o številu prebivalcev za občini Šenčur in Vodice.

3.2 Topološka ureditev podatkov prostorskih aktov

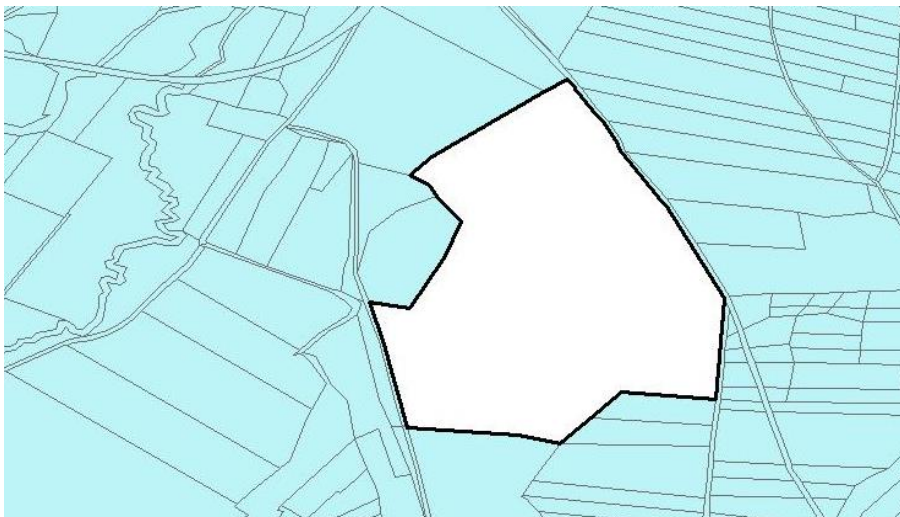
Potek celotne analize je potekal v programskem orodju ArcGis 10.2. Pred pričetkom analize smo morali pridobljene vektorske podatke topološko pregledati. Če tega ne bi izvedli, bi bili rezultati analize napačni. To smo izvedli v programu ArcCatalog. V tem programu smo ustvarili novo bazo podatkov (»Personal Geodatabase«), v katero smo vstavili novo zbirko podatkov (»Feature Dataset«), ki smo jih posebej uvozili. Uvoženim podatkom smo ustvarili topologijo, pri čemer smo upoštevali dve pravili in sicer Must Not Overlap (podatkovni sloji se ne smejo prekrivati) in Must Not Have Gaps (obravnavano območje ne sme imeti prostorov brez določene namenske rabe prostora).

Topologijo smo uvozili v program ArcMap in z orodjem »Error Inspector« poiskali vse topološke napake, ki smo jih morali urediti. Pri pravilu Must Not Have Gaps smo imeli dva načina urejanja napak. Ukaz Mark As Exception smo uporabili pri napakah, ki jih program zazna pri zunanjih mejah podatkov, zato smo takšne napake označili kot izjeme (Slika 1).

Slika 1: Prikaz topološke napake pri pravilu Must Not Have Gaps (OPN Šenčur, 2011)

Pri drugem načinu odpravljanja napak pri pravilu Must Not Have Gaps pa smo uporabili orodje za urejanje topologije (»Topology Edit Tool«) s katerim smo območjem, kateri niso imeli določene namenske rabe prostora (Slika 2), le to določili.

Slika 2: Primer topološke napake pri pravilu Must Not Have Gaps, pri kateri območje nima določene namenske rabe prostora (OPN Šenčur, 2011)

Pri pravilu Must Not Overlap smo uporabili ukaz Merge, s katerim smo določili pripadnost območja parceli (Slika 3).

Slika 3: Primer topološke napake pri pravilu Must not overlap (OPN Šenčur, 2011)

3.3 Ureditev in uskladitev meje občine med obravnavanima prostorskima aktoma občine Šenčur in Vodice

Po urejeni topologiji podatkov smo morali uskladiti meje občin, saj se meji po dolgoročnih planih in OPN nista ujemali. Z ukazom Intersect smo določili geometrijski presek med podatkovnima slojema dolgoročnega plana in OPN občin, nato smo geometrijski presek še obrezali z orodjem Clip.

Ko so bile meje urejene, smo v podatkovni tabeli z ukazom Calculate geometry izračunali površine posameznih namenskih rab prostora.

3.4 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte v Občini Šenčur v letih 2004 in 2011

Primerjava in prikaz kategorij namenske rabe v Občini Šenčur je potekala med Dolgoročnim in srednjeročnim planom Občine Šenčur sprejetim leta 2004 in Občinskim prostorskim načrtom Občine Šenčur sprejetim leta 2011. Naredili smo preglednico (Preglednica 3) v kateri so prikazane kategorije osnovne in podrobne namenske rabe prostora pri obeh planskih aktih. Namenske rabe prostora smo razvrščali primerjalno z uporabo Pravilnika (2003) in Pravilnika OPN (2007).

Iz preglednice 3 je razvidno, da OPN Šenčur (2011) podrobneje razdeli podrobnejšo namensko rabo prostora, in sicer območja stanovanj, območja centralnih dejavnosti, območja proizvodnih dejavnosti, posebna območja, območja zelenih površin, območja in omrežja prometne infrastrukture ter območja voda. Območja komunikacijske infrastrukture in površine razpršene gradnje so definirane le v OPN Šenčur (2011). Območja gozdnih zemljišč pa so podrobneje razdeljene v PS SDPO Šenčur (2004), saj gozdne površine deli na gozdove, gozdove s posebnim namenom in trajno varovalne gozdove.

Problem pri razvrščanju smo imeli pri PS SDPO Šenčur (2004), saj nismo vedeli kam razvrstiti namenski rabi Q in X. Ob primerjavi z veljavnim OPN Šenčur (2011), smo se odločili da spada med območja kmetijskih površin.

Preglednica 3: Primerjava kategorij namenske rabe prostora med PS SDPO Šenčur (2004) in OPN Šenčur (2011)

Namenska raba prostora po OPN Šenčur 2011	Namenska raba prostora po PS SDPO Šenčur 2004
OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ	
Območja stanovanj	
SS – stanovanjske površine	S – območja stanovanj
SK – površine podeželskega naselja	
Območja centralnih dejavnosti	
CU – osrednja območja centralnih dejavnosti	D – območja javne infrastrukture
CD – druga območja centralnih dejavnosti	
Območja proizvodnih dejavnosti	
IG – gospodarske cone	P – območja proizvodnih dejavnosti
IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	
Posebna območja	
BT – površine za turizem	M – mešana območja
BD – površine drugih območij	
BC – športni centri	
Območja zelenih površin	
ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport	Z – območja športno rekreacijskih in zelenih površin
ZD – druge urejene zelene površine	
ZK – pokopališča	
Območja in omrežja prometne infrastrukture	
PC – površine cest	I – območja prometne infrastrukture
PL – površine letališča	
PO – ostale prometne površine	

Preglednica 3 se nadaljuje na naslednji strani ...

Namenska raba prostora po OPN Šenčur 2011	Namenska raba prostora po PS SDPO Šenčur 2004
Območja komunikacijske infrastrukture	
T – območja komunikacijske infrastrukture	
Območja okoljske infrastrukture	
O – območja okoljske infrastrukture	O – območja komunalne in okoljske infrastrukture
Površine razpršene poselitve	
A – površine razpršene poselitve	
OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	
K1 – najboljša kmetijska zemljišča	K – območja kmetijskih zemljišč
K2 – druga kmetijska zemljišča	Q
	X
OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ	
G – gozdna zemljišča	G – gozdovi
	Gp – gozdovi s posebnim namenom
	Gv – trajno varovalni gozdovi
OBMOČJA VODA	
VC – površinske celinske vode	V – območja površinskih voda
VI – vodna infrastruktura	

*Rabi Q in X smo po lastni presoji dodelili območju kmetijskih dejavnosti.

3.5 Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe prostora glede na obravnavane prostorske akte v Občini Vodice v letih 2005 in 2014

Prikaz in primerjava kategorij namenske rabe v Občini Vodice je potekala med Dolgoročnim planom Občine Vodice sprejetim leta 2005 in Občinskim prostorskim načrtom Občine Šenčur sprejetim leta 2014. Tudi pri Občini Vodice smo naredili preglednico (Preglednica 4), v kateri so prikazane kategorije osnovne in podrobne namenske rabe prostora pri obeh planskih aktih. Tudi tokrat smo namenske rabe prostora razvrščali primerjalno z uporabo Pravilnika (2003) in Pravilnika OPN (2007).

Iz preglednice 4 vidimo, da OPN Vodice (2014) podrobneje razdeli območja stavnih zemljišč, območja proizvodnih dejavnosti, območja zelenih površin in območja prometnih površin. Območja centralnih dejavnosti, območja energetske infrastrukture in območja okoljske infrastrukture so določene le v OPN Vodice (2014).

Oznake namenskih rab prostora pri PS DDPO Vodice (2005) so bile drugačne kakor so navedene v Pravilniku (2003). Pri definiranju oznak namenskih rab prostora in kasneje tudi razvrščanju le, smo morali pogledati v Prostorske ureditvene pogoje Občine Vodice (PUP).

Preglednica 4: Primerjava kategorij namenske rabe prostora med PS DDPO Vodice (2005) in OPN Vodice (2014)

Namenska raba prostora po OPN Vodice 2014	Namenska raba prostora po PS SDPO Vodice 2005
OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ	
Območja stanovanj	
S – območja stanovanj	ŠS – površine za stanovanja in spremljajoče dejavnosti
SK – površine podeželskega naselja	

Preglednica 4 se nadaljuje na naslednji strani ...

Namenska raba prostora po OPN Vodice 2014	Namenska raba prostora po PS SDPO Vodice 2005
Območja centralnih dejavnosti	
CU – osrednja območja centralnih dejavnosti	4 – območja za mešane dejavnosti
Območja proizvodnih dejavnosti	
IG – gospodarske cone	ŠP – površine za obrtno-podjetniške, proizvodne in poslovne dejavnosti
IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	ŠM – površine za obrtno-servisne dejavnosti, pokopališča
IKr – ribogojnice	
Območja zelenih površin	
ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport	ŠR – parkovne, športne in rekreacijske površine
ZK – pokopališča	
Območja prometnih površin	
PC – površine cest	ŠT – površine za promet
PO – ostale prometne površine	
Območja energetske infrastrukture	
E – območja energetske infrastrukture	
Območja okoljske infrastrukture	
O – območja okoljske infrastrukture	
Površine razpršene poselitve	
A – površine razpršene poselitve	R – površine razpršene poselitve
OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	
K – območja kmetijskih zemljišč	ŠK – kmetijske površine
Namenska raba prostora po OPN Vodice 2014	Namenska raba prostora po PS SDPO Vodice 2005
OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ	
G – gozdna zemljišča	ŠG – gozdne površine
OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ	
LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	ŠE – območja za površinsko pridobivanje rudnin

4 ANALIZA IN PRIMERJAVA NAMENSKE RABE PROSTORA

4.1 Predstavitev obravnavanih občin

4.1.1 Občina Šenčur

Občina Šenčur je bila ustanovljena leta 1994. Grb Občine Šenčur je upodobljen na svetlo modrem ščitu, osrednji motiv na grbu je Sveti Jurij (Slika 4).

Občina Šenčur na zahodu meji z Občino Kranj, severno z Občino Preddvor, vzhodno z Občino Cerklje in južno z Občino Vodice in Občino Medvode. Povprečna nadmorska višina občine je 399 m. Občino Šenčur sestavljajo naselja Hotemaže, Luže, Milje, Olševak, Prebačevo, Srednja vas, Šenčur, Trboje, Visoko, Voglje, Voklo in Žerjavka (Slika 5). Razprostira se na površini 40,2 km², s čimer se uvršča na 149. mesto po površini med slovenskimi občinami. (SURS, 26. 6. 2015)

Slika 4: Grb Občine Šenčur (Občina Šenčur, 26. 6. 2015)

Skozi Občino Šenčur vodijo avtocesta Ljubljana - Naklo ter regionalni cesti Kranj - Mengeš in Kranj - Zg. Jezersko. V občini je izredno razvita obrtna dejavnost. Večina občanov se na delo vozi v sosednjo Občino Kranj. (Občina Šenčur, 26.6.2015)

Po statističnih podatkih, ki veljajo za prvo polletje leta 2015, živi v občini Šenčur 8554 prebivalcev, kar je razvidno tudi v preglednici 5, od tega 4287 moških in 4267 žensk. Povprečna starost občanov je 40,1 let. Gostota poseljenosti v Občini Šenčur je 212 prebivalcev/km². (SURS, 26. 6. 2015)

Slika 5: Naselja v Občini Šenčur (PISO, 2015)

Iz preglednice 5 je razvidno, da se število prebivalcev v Občini Šenčur iz leta v leto povečuje.

Preglednica 5: Število prebivalcev v Občini Šenčur po letih, od leta 2004 do 2015 (SURS, 2015)

Leto	2004	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Št. prebivalcev	7725	8177	8365	8477	8433	8495	8441	8510	8554

4.1.2 Občina Vodice

Občina Vodice je bila ustanovljena leta 1995, ko se je odcepila od Občine Ljubljana Šiška. Grb Občine Vodice je upodobljen na ščitu. Modra barva z belimi pravokotniki predstavlja podtalno vodo, rumena barva pa predstavlja sonce in rodovitna polja (Slika 6).

Leži na pretežno kmetijskem območju, severno od Ljubljane. Skozi pelje gorenjska avtocesta Ljubljana – Kranj. Občina Vodice severno meji z Občino Cerklje na Gorenjskem in Občino Šenčur, na vzhodu meji z Občino Komenda in Mengeš, na jugu meji z Občino Ljubljana, ter na zahodu meji z Občino Medvode. Občino sestavlja 16 naselij, to so Bukovica, Dobruša, Dornice, Koseze, Polje, Povodje, Repnje, Selo, Skaručna, Šinkov Turn, Torovo, Utik, Vesca, Vodice, Vojsko, Zapoge (Slika 7). Razprostira se na površini 31 km², zato se po površini med slovenskimi občinami uvršča na 178. mesto. (SURS, 26. 6. 2015)

Slika 6: Grb Občine Vodice (Občina Vodice, 26. 6. 2015)

Večina občanov se ukvarja s storitvenimi dejavnostmi. V občini ni večjih industrij, zato je narava dobro ohranjena in nudi kvalitetno bivanje. Prav to so glavni razlogi za postopno večanje števila prebivalstva (Občina Vodice, 26. 6. 2015). Po statističnih podatkih, ki veljajo za prvo polletje leta 2015, živi v občini Vodice 4777 prebivalcev, od tega 2372 moških in 2405 žensk. Povprečna starost občanov je 39,3 let. Gostota poseljenosti v Občini Vodice je 152 prebivalcev/km². (SURS, 26. 6. 2015)

Slika 7: Naselja v Občini Vodice (PISO, 2015)

Iz preglednice 6 je razvidno, da se je število prebivalcev do leta 2013 povečevalo, od leta 2013 pa še je število prebivalcev počasi začelo zmanjševati.

Preglednica 6: Število prebivalcev v Občini Vodice po letih, od leta 2005 do 2015 (SURS, 2015)

Leto	2005	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Št. prebivalcev	4078	4379	4493	4581	4681	4735	4798	4783	4777

4.2 Analiza in primerjava osnovne namenske rabe prostora

Osnovna namenska raba prostora se deli na:

- območja stavbnih zemljišč,
- območja kmetijskih zemljišč,
- območja gozdnih zemljišč,
- območja voda in
- območja drugih zemljišč.

4.2.1 Občina Šenčur

Analizo osnovne namenske rabe prostora na območju Občine Šenčur smo naredili med PS SDPO Šenčur (2004) in OPN Šenčur (2011). Osnovna namenska raba prostorskega akta PS SDPO Šenčur (2004) je prikazana v prilogi A, za OPN Šenčur (2011) pa v prilogi B. Analizo smo predstavili v preglednici 7, kjer so predstavljene površine in razlike površin kategorij osnovne namenske rabe prostora na območju Občine Šenčur.

Preglednica 7: Primerjava površin osnovne namenske rabe prostora v Občini Šenčur

Območja osnovne namenske rabe prostora	PS SDPO Šenčur		OPN Šenčur		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]
Območja stavbnih zemljišč	414,3	10,3	460,7	11,4	46,4	1,2
Območja kmetijskih zemljišč	1916,6	47,6	1843,6	45,8	-73,0	-1,8
Območja gozdnih zemljišč	1644,2	40,8	1671,2	41,5	27,0	0,7
Območja voda	50,1	1,2	49,7	1,2	-0,4	0,0
Območja drugih zemljišč	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	4025,2	100,0	4025,2	100,0	0,0	0,0

V preglednici 7 vidimo manjšo porast območja gozdnih zemljišč, ki so se iz 1644,2 ha povečala na 1671,2 ha, kar predstavlja 0,7%. Največji porast je viden pri območjih stavbnih zemljišč, površina le teh se je povečala iz 414,3 ha na 460,7 ha, kar predstavlja 1,2%. Ta porast je vplival predvsem na območja kmetijskih zemljišč, katera so se na račun območij stavbnih zemljišč zmanjšala iz 1916,6 ha na 1843,6 ha, kar predstavlja -1,8%. Površina območij voda ostaja ista.

Za PS SDPO Šenčur (2004) smo izračunali površino stavbnega zemljišča na prebivalca v občini. Glede na število prebivalcev v Občini Šenčur v letu 2004 (7725) znaša 536,3 m²/preb. Za OPN Šenčur (2011) pa glede na število prebivalcev v letu 2011 (8433) znaša 546,3 m²/preb., kar pomeni da se je površina stavbnega zemljišča na prebivalca povečala za točno 10 m².

4.2.2 Občina Vodice

Analizo osnovne namenske rabe prostora na območju Občine Vodice smo naredili med PS DDPO Vodice (2005) in OPN Vodice (2014). Osnovna namenska raba prostorskega akta PS DDPO Vodice (2005) je prikazana v prilogi C, za OPN Vodice (2014) pa v prilogi D. Analizo smo predstavili v preglednici 8, kjer so predstavljene površine in razlike površin kategorij osnovne namenske rabe prostora na območju Občine Vodice.

Preglednica 8: Primerjava površin osnovne namenske rabe prostora v Občini Vodice

Območja osnovne namenske rabe prostora	PS DDPO Vodice		OPN Vodice		Razlika površin	
	Površina hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]
Območja stavbnih zemljišč	289,4	9,2	305,8	9,7	16,4	0,5
Območja kmetijskih zemljišč	1319,9	42,1	1303,6	41,6	-16,2	-0,5
Območja gozdnih zemljišč	1521,7	48,5	1521,5	48,5	-0,2	0,0
Območja voda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja drugih zemljišč	6,1	0,2	6,1	0,2	0,0	0,0
Skupaj	3137,1	100,0	3137,1	100,0	0,0	0,0

Iz preglednice 8 vidimo, da so se območja stavbnih zemljišč povečala iz 289,4 ha na 305,8 ha, kar pomeni 0,5%. Povečala so se na račun območij kmetijskih zemljišč, saj so se le ta zmanjšala za -0,5%, in sicer iz 1319,9 ha na 1303,6 ha. Površina območij gozdnih zemljišč in območij drugih zemljišč ostaja približno enaka.

Za PS DDPO Vodice (2005) smo izračunali površino stavbnega zemljišča na prebivalca v občini. Glede na število prebivalcev v Občini Vodice v letu 2005 (4078) znaša 709,7 m²/preb. Za OPN Vodice pa glede na število prebivalcev v letu 2014 (4783) znaša 639,3 m²/preb., kar pomeni da se je površina stavbnega zemljišča na prebivalca nekoliko zmanjšala in sicer za 70,4 m². To zmanjšanje gre predvsem na račun velikega povečanja števila prebivalcev, in sicer 705 prebivalcev v 9 letih.

4.3 Analiza in primerjava podrobne namenske rabe prostora za naselji Šenčur in Vodice

Podrobna namenska raba prostora bolj podrobno deli osnovno namensko rabo.

Območja stavbnih zemljišč se podrobno delijo na:

- območja stanovanj,
- območja centralnih dejavnosti,
- območja proizvodnih dejavnosti,
- posebna območja,
- območja zelenih površin,

- območja prometnih površin,
- območja komunikacijske infrastrukture,
- območja energetske infrastrukture,
- območja okoljske infrastrukture,
- območja za potrebe obrambe v naselju,
- površine razpršene poselitve in
- razpršena gradnja.

Območja kmetijskih zemljišč se podrobno delijo na:

- najboljša kmetijska zemljišča in
- druga kmetijska zemljišča.

Območja gozdnih zemljišč so tudi v podrobni rabi prostora gozdna zemljišča.

Območja voda se podrobno delijo na:

- površinske vode in
- območja vodne infrastrukture.

Območja drugih zemljišč se podrobno delijo na:

- območja mineralnih surovin,
- območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- območja za potrebe obrambe zunaj naselij in
- ostala območja.

4.3.1 Naselje Šenčur

Za analizo podrobne namenske rabe prostora smo uporabili le območje naselja Šenčur. Območje naselja Šenčur smo dobili tako, da smo obrezali presečno območje z registrom prostorskih enot (RPE).

Prikaz podrobne namenske rabe naselja Šenčur je prikazan v prilogah E (PS SDPO Šenčur 2004) in F (OPN Šenčur 2011). Primerjalna analiza podrobne namenske rabe med aktoma za naselje Šenčur je prikazana v preglednici 9.

Preglednica 9: Primerjava površin podrobne namenske rabe prostora za naselje Šenčur

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Šenčur		OPN Šenčur		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]
Območja stanovanj	73,3	7,5	85,2	8,7	11,8	1,2
Območja centralnih dejavnosti	16,1	1,6	11,2	1,1	-4,9	-0,5
Območja proizvodnih dejavnosti	17,1	1,7	32,8	3,3	15,7	1,6
Posebna območja	0,0	0,0	6,2	0,6	6,2	0,6
Območja zelenih površin	4,7	0,5	5,2	0,5	0,5	0,0

Preglednica 9 se nadaljuje na naslednji strani ...

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Šenčur		OPN Šenčur		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]
Območja prometnih površin	64,0	6,5	58,0	5,9	-6,1	-0,6
Območja komunikacijske infrastrukture	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
Območja energetske infrastrukture	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja okoljske infrastrukture	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Površine razpršene gradnje	0,0	0,0	0,9	0,1	0,9	0,1
Območja kmetijskih zemljišč	443,6	45,1	420,7	42,8	-22,8	-2,3
Območja gozdnih zemljišč	364,1	37,0	362,5	36,9	-1,5	-0,2
Območja voda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja drugih zemljišč	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	982,9	100,0	982,9	100,0	0,0	0,0

Iz preglednice 9 je razvidno, da naselje Šenčur meri 982,9 ha. V naselju Šenčur prevladujejo kmetijska zemljišča, sledijo območja gozdnih zemljišč, območja stanovanj, območja prometnih površin, območja proizvodnih dejavnosti, območja centralnih dejavnosti, in območja zelenih površin. Najmanjši delež v OPN Šenčur predstavljajo območja razpršene gradnje, katera pa v PS SDPO Šenčur niso določena.

Največji delež iz območja stavbnih zemljišč predstavljajo območja stanovanj, v PS SDPO znašajo 73,3 ha, kar pomeni 7,5%, v OPN Šenčur pa znašajo 85,2 ha, kar pomeni 8,7%. Prišlo je do povečanja območij stanovanj za 1,2%. Sledijo območja prometnih površin, v PS SDPO znašajo 64,0 ha, kar pomeni 6,5%, v OPN Šenčur pa je prometnih površin manj in sicer znašajo 58,0 ha, kar pomeni 5,9%, zmanjšala so se za -6,1 ha (-0,6%). Analiza je pokazala zmanjšanje območja prometnih površin verjetno zaradi metodoloških razlik prikazov med obema aktoma, ker verjetno do tako velikega dejanskega zmanjšanja območja prometnih površin (6,1 ha v 6 letih) ni prišlo. Na tretjem mestu po obsežnosti območij stavbnih zemljišč v naselju Šenčur so območja proizvodnih dejavnosti, ki v PS SDPO merijo 17,1 ha, kar je 1,7% celotne površine naselja Šenčur, v OPN pa 32,8 ha, kar predstavlja 3,3%. Prišlo je do povečanja območja za 1,6%. Sledijo območja centralnih dejavnosti, v PS SDPO znašajo 16,1 ha, kar pomeni 1,6%, v OPN pa 11,2 ha kar pomeni 1,1%. Prišlo je do zmanjšanja centralnih površin za -4,9ha (-0,5%), predvsem na račun območij proizvodnih dejavnosti. Sledijo še območja zelenih površin, ki v PS SDPO merijo 4,7 ha oz. 0,5%, v OPN pa merijo 5,2 ha oz. 0,5%, ta so se povečala za 0,5 ha. V OPN so določena območja, katera v PS SDPO niso določena. To so posebna območja, katera v OPN znašajo 6,2 ha oz 0,6%, površine razpršene gradnje, ki v OPN znašajo 0,9 ha oz. 0,1% in območja komunikacijske infrastrukture, ki v OPN znašajo le 0,2 ha.

Območja kmetijskih zemljišč ki prevladujejo v naselju Šenčur, v PS SDPO znašajo 443,6 ha kar predstavlja 45,1%, v OPN pa znašajo 420,7 ha kar znaša 42,8%. Prišlo je do zmanjšanja območij kmetijskih zemljišč za -2,3% (-22,8 ha), predvsem na račun območij stavbnih zemljišč. Območja gozdnih zemljišč zasedajo po obsežnosti območij drugo mesto, v PS SDPO merijo 364,1 ha kar predstavlja 37% celotnega območja naselja Šenčur, v OPN pa merijo 362,5 ha kar predstavlja 36,9%. Območja gozdnih zemljišč so se malenkost zmanjšala in sicer le ta -0,2% (-1,5 ha).

V preglednici 10 smo predstavili površine kategorij podrobne namenske rabe prostora glede na število prebivalcev v naselju Šenčur. Pri PS SDPO smo uporabili podatke o številu prebivalcev iz leta 2002, saj je bil takrat izveden popis prebivalstva, pri OPN pa iz leta 2011. Leta 2002 je bilo v naselju Šenčur 2741 prebivalcev, leta 2011 pa 3152 prebivalcev.

Preglednica 10: Prikaz površin kategorij podrobne namenske rabe naselja Šenčur (PS SDPO 2004, OPN 2011)

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Šenčur		OPN Šenčur		Razlika med PS SDPO in OPN Šenčur [m ² /preb.]
	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	
Območja stanovanj	73,3	267,5	85,2	270,2	2,7
Območja centralnih dejavnosti	16,1	58,7	11,2	35,4	-23,2
Območja proizvodnih dejavnosti	17,1	62,3	32,8	104,0	41,7
Posebna območja	0,0	0,0	6,2	19,8	19,8
Območja zelenih površin	4,7	17,3	5,2	16,5	-0,8
Območja prometnih površin	64,0	233,6	58,0	183,9	-49,7
Območja komunikacijske infrastrukture	0,0	0,0	0,2	0,8	0,8
Območja energetske infrastrukture	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja okoljske infrastrukture	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
Površine razpršene gradnje	0,0	0,0	0,9	2,7	2,7
Območja kmetijskih zemljišč	443,6	1618,3	420,7	1334,8	-283,5

Preglednica 10 se nadaljuje na naslednji strani ...

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS SDPO Šenčur		OPN Šenčur		Razlika med PS SDPO in OPN Šenčur [m ² /preb.]
	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	Površina v hektarjih [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	
Območja gozdnih zemljišč	364,1	1328,3	362,5	1150,2	-178,1
Območja voda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja drugih zemljišč	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Iz preglednice 10 je razvidno, da se je površina na prebivalca najbolj povečala pri območjih proizvodnih dejavnosti (41,7 m²/preb.), sledijo posebna območja (19,8 m²/preb.), območja razpršene gradnje (2,7 m²/preb.), območja stanovanj (2,7 m²/preb.) in območja komunikacijske infrastrukture (0,8 m²/preb.). Najbolj so se zmanjšale območja kmetijskih zemljišč (-283,5 m²/preb.), sledijo območja gozdnih zemljišč (-178,1 m²/preb.), območja prometnih površin (-49,7 m²/preb.), območja centralnih dejavnosti (-23,2 m²/preb.) in območja zelenih površin, ta smo se zmanjšala za 0,8 m²/preb.

4.3.2 Naselje Vodice

Tudi pri naselju Vodice smo obrezali presečno območje z registrom prostorskih enot (RPE), da smo dobili območje naselja Vodice.

Prikaz podrobne namenske rabe naselja Vodice je prikazan v prilogah G (PS DDPO Vodice 2005) in H (OPN Vodice 2014). Primerjalna analiza podrobne namenske rabe med aktoma za naselje Vodice je prikazana v preglednici 11.

Preglednica 11: Primerjava površin podrobne namenske rabe prostora za naselje Vodice

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS DDPO Vodice		OPN Vodice		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]
Območja stanovanj	53,8	8,9	56,7	9,4	2,8	0,5
Območja centralnih dejavnosti	5,9	1,0	6,8	1,1	1,0	0,2
Območja proizvodnih dejavnosti	6,6	1,1	5,7	0,9	-0,9	-0,1
Posebna območja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja zelenih površin	5,1	0,8	6,5	1,1	1,4	0,2
Območja prometnih površin	25,5	4,2	25,9	4,3	0,4	0,1
Območja komunikacijske infrastrukture	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Preglednica 11 se nadaljuje na naslednji strani ...

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS DDPO Vodice		OPN Vodice		Razlika površin	
	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]	Površina v hektarjih [ha]	Površina v odstotkih [%]
Območja energetske infrastrukture	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
Območja okoljske infrastrukture	0,0	0,0	2,4	0,4	2,4	0,4
Površine razpršene gradnje	3,5	0,6	0,8	0,1	-2,7	-0,4
Območja kmetijskih zemljišč	213,9	35,4	209,0	34,6	-4,9	-0,8
Območja gozdnih zemljišč	289,2	47,9	289,4	47,9	0,2	0,0
Območja voda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja drugih zemljišč	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	603,6	100,0	603,6	100,0	0,0	0,0

Naselje Vodice meri 603,6 ha, kar lahko preberemo tudi iz preglednice 11. Največ površin v naselju Vodice zavzemajo območja gozdnih zemljišč, po PS DDPO kar 289,2 ha (47,9%), po OPN pa 289,4 ha (47,9%). Površina gozdnih zemljišč v naselju Vodice se ni bistveno spremenila, povečala se je le za 0,2 ha. Sledijo območja kmetijskih zemljišč, ki po PS DDPO zavzemajo 213,9 ha (35,4%) površine, po OPN pa 209,0 ha (34,6%), ta se je nekoliko zmanjšala in sicer za -0,8% (-4,9 ha). Območja kmetijskih zemljišč pa so se zmanjšala predvsem na račun območij stanovanj, ki so po obsegu površin na tretjem mestu, po PS DDPO zavzemajo 53,8 ha (8,9%), po OPN pa 56,7 ha (9,4%). Območja stanovanj so se povečala za 2,8 ha oziroma 0,5%. Območja prometnih površin so se povečala za 0,4 ha oziroma 0,1%, po PS DDPO so obsegala 25,5 ha (4,2%), po OPN pa 25,9 ha (4,3%). Območja proizvodnih dejavnosti so se zmanjšala za -0,9 ha (-0,1%), in sicer v PS DDPO so merila 6,6 ha (1,1%), po OPN pa 5,7 ha (0,9%). Po PS DDPO območja zelenih površin obsegajo 5,1 ha (0,8%), po OPN pa 6,5 ha (1,1%). Območja zelenih površin so se povečala za 1,4 ha oz. 0,2%. Površine razpršene gradnje so po PS DDPO merile 3,5 ha (0,6%), po OPN pa 0,8 ha (0,1%). Torej so se zmanjšale za -2,7 ha (-0,4%).

V OPN Vodice so določene površine območij, katera v PS DDPO Vodice niso določene. To so območja energetske infrastrukture, ki v naselju Vodice merijo 0,2 ha in območja okoljske infrastrukture, ki merijo 2,4 ha. Območje okoljske infrastrukture se je določilo na račun območij razpršene gradnje.

V preglednici 12 so predstavljene površine kategorij podrobne namenske rabe glede na število prebivalcev v naselju Vodice. Za PS DDPO smo vzeli podatke iz popisa prebivalstva iz leta 2002, za OPN pa iz leta 2014. Leta 2002 je bilo v naselju Vodice 1216 prebivalcev, leta 2014 pa 1651 prebivalcev.

Preglednica 12: Prikaz površin kategorij podrobne namenske rabe naselja Vodice (PS DDPO 2005, OPN 2014)

Območja podrobne namenske rabe prostora	PS DDPO Vodice		OPN Vodice		Razlika med PS SDPO in OPN Vodice [m ² /preb.]
	Površina v hektarji h [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	Površina v hektarji h [ha]	Površina območja na prebivalca [m ² /preb.]	
Območja stanovanj	53,8	442,6	56,7	343,2	-99,4
Območja centralnih dejavnosti	5,9	48,1	6,8	41,2	-6,9
Območja proizvodnih dejavnosti	6,6	54,4	5,7	34,7	-19,8
Posebna območja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja zelenih površin	5,1	41,9	6,5	39,6	-2,4
Območja prometnih površin	25,5	210,0	25,9	156,8	-53,1
Območja komunikacijske infrastrukture	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja energetske infrastrukture	0,0	0,0	0,2	1,3	1,3
Območja okoljske infrastrukture	0,0	0,0	2,4	14,7	14,7
Površine razpršene gradnje	3,5	28,8	0,8	5,1	-23,7
Območja kmetijskih zemljišč	213,9	1759,1	209,0	1266,1	-493,0
Območja gozdnih zemljišč	289,2	2378,5	289,4	1752,9	-625,6
Območja voda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Območja drugih zemljišč	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Iz preglednice 12 lahko vidimo, da so se v naselju Vodice najbolj zmanjšala območja gozdnih zemljišč, za kar -625,6 m²/preb., sledijo območja kmetijskih zemljišč, ki so se tudi zmanjšala za kar -493,0 m²/preb. Območja stanovanj so se na prebivalca zmanjšala za -99,4 m²/preb. Sledijo območja prometnih površin, katera so se tudi zmanjšala za -53,1 m²/preb., območja razpršene gradnje so se zmanjšala za -23,7 m²/preb. in območja proizvodnih dejavnosti, katera so se zmanjšala za -19,8

m²/preb. Povečala so se le območja okoljske infrastrukture (za 14,7 m²/preb.) in območja energetske infrastrukture (za 1,3 m²/preb.), ki pa sta določeni šele z OPN Vodice (2014).

5 ZAKLJUČEK

Glavni namen diplomske naloge je bila analiza spreminjanja osnovne in podrobne namenske rabe prostora za občini Šenčur in Vodice. Osnovno namensko rabo prostora smo analizirali na področju celotne občine Šenčur in Vodice, pri čemer smo v Občini Šenčur primerjali med PS SDPO Šenčur (2004) in OPN Šenčur (2014), v Občini Vodice pa med PS DDPO Vodice (2005) in OPN Vodice (2014). Hkrati smo primerjali tudi spreminjanje podrobne namenske rabe le za območje naselij Šenčur in Vodice z uporabo istih prostorskih aktov.

Sprva smo za obe občini analizirali osnovno namensko rabo prostora. V obeh občinah prevladujejo območja kmetijskih in gozdnih zemljišč. V Občini Šenčur je prišlo v analiziranem obdobju do povečanja območij stavbnih zemljišč za 46,4 ha (1,2%) in gozdnih zemljišč za 27 ha (0,7%), predvsem na račun zmanjšanja kmetijskih zemljišč za -73 ha (-1,8%). V Občini Vodice pa se je prav tako na račun zmanjšanja kmetijskih zemljišč za -16,2 ha (-0,5%) in gozdnih zemljišč za -0,2 ha povečalo območje stavbnih zemljišč za 16,4 ha (0,5%).

Primerjavi osnovne namenske rabe prostora v Občini Šenčur in Občini Vodice je sledila analiza podrobne namenske rabe prostora za naselje Šenčur in naselje Vodice. V Občini Šenčur prevladujejo območja kmetijskih zemljišč (po PS SDPO 45,1%, po OPN 42,8%) in gozdnih zemljišč (po PS SDPO 37%, po OPN 36,9%). Opaziti je zmanjšanje območij kmetijskih zemljišč (-2,3%), območij gozdnih zemljišč (-0,2%) in območij centralnih dejavnosti (-0,5%) na račun povečanja območij stavbnih zemljišč (1,2%), območij proizvodnih dejavnosti (1,6%), posebnih območij (0,6%) in površin razpršene gradnje (0,1%). Analiza je pokazala tudi zmanjšanje območij prometnih površin, in sicer za -0,6%, kar je verjetno posledica metodoloških razlik prikazov rabe površin med obema aktoma. V Občini Vodice pa prevladujejo območja gozdnih zemljišč (PS DDPO in po OPN 47,9%) in območja kmetijskih zemljišč (PS DDPO 35,4%, po OPN 34,6%). V Občini Vodice je opaziti zmanjšanje območij kmetijskih zemljišč (-0,8%), površin razpršene gradnje (-0,4%) in območij proizvodnih dejavnosti (-0,1%) na račun povečanja območij stavbnih zemljišč (0,5%), območij okoljske infrastrukture (0,4%), območij zelenih površin (0,2%) in območij prometnih površin (0,1%).

Na koncu smo naredili še analizo podrobne namenske rabe prostora glede na število prebivalcev v naselju Šenčur in Vodice. V Občini Šenčur se je najbolj zmanjšalo območje kmetijskih zemljišč (-283,5 m²/preb.), najbolj povečalo pa območje proizvodnih dejavnosti (41,7 m²/preb.). V Občini Vodice pa se je glede na število prebivalcev najbolj zmanjšalo območje gozdnih zemljišč (-625,6 m²/preb.), najbolj povečalo pa območje okoljske infrastrukture (14,7 m²/preb.). Zanimivo je, da so se v naselju Vodice območja stanovanjskih površin na prebivalca zmanjšala za -99,4 m²/preb., kljub temu, da so se povečala območja stavbnih zemljišč.

Na splošno lahko sklepamo, da so se najbolj zmanjšale površine kmetijskih zemljišč in gozdnih zemljišč na račun območij stavbnih zemljišč.

VIRI

Dekleva, J., Kumer, A., Štravs, L., Prelog, M., Konečnik Kunst, M., Lončar, M., Solomun, J., Fatur, M., Ivanič, L., Koselj, N. 2011. Urejanje prostora na občinski ravni. Ljubljana, Uradni list Republike Slovenije: 460 str.

Občina Šenčur. 2015.

<http://www.sencur.si/> (Pridobljeno 26. 06. 2015.)

Občina Vodice. 2015.

<http://www.vodice.si/> (Pridobljeno 26. 06. 2015.)

OPN Šenčur. 2011. Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Šenčur.

<http://www.lex-localis.info/KatalogInformacij/VsebinaDokumenta.aspx?SectionID=c0b72138-2952-421d-abf0-372c5eb65dbb> (Pridobljeno 26. 06. 2015.)

OPN Vodice. 2014. Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Vodice.

http://www.vodice.si/images/stories/datoteke/OPN/OPN_2014/UGOV_1_2014.pdf (Pridobljeno 26. 06. 2015.)

PISO. 2015. Prostorski informacijski sistem občin. Ljubljana. 2015.

<http://www.geoprostor.net/PisoPortal/Default.aspx>? (Pridobljeno 26. 06. 2015.)

Pravilnik OPN. 2007. Pravilnik o vsebini, obliki in načinu priprave občinskega prostorskega načrta ter pogojev za določitev območij sanacij razpršene gradnje in območij za razvoj in širitev naselij. UL RS št. 99/2007.

<https://www.uradni-list.si/1/content?id=82906> (Pridobljeno 30. 05. 2015.)

Pravilnik. 2003. Pravilnik o pripravi prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih družbenih planov občin v digitalni obliki. Uradni list RS št. 20/2003.

<http://www.uradni-list.si/pdf/2003/Ur/u2003020.pdf> (Pridobljeno 30. 05. 2015.)

PS SDPO Šenčur. 2004. Odlok o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Šenčur. Uradni vestnik Gorenjske, št. 01/04, 12 str.

PS DDPO Vodice. 2005. Odlok o dopolnitvi Odloka o spremembah dolgoročnega in družbenega plana Občine Vodice.

http://www.vodice.si/images/stories/datoteke/glasilo/uradno_glasilo/pdf/03_05.pdf (Pridobljeno 26. 06. 2015.)

PUP Vodice. 2005. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o prostorskih ureditvenih pogojev za plansko celoto Š 14 Vodice.

http://www.vodice.si/images/stories/datoteke/glasilo/uradno_glasilo/pdf/03_05.pdf (Pridobljeno 15. 07. 2015.)

SURS. 2015. Statistični urad Republike Slovenije. Ljubljana. 2015.

<http://www.stat.si/statweb> (Pridobljeno 15. 07. 2015.)

ZPNačrt. 2007. Zakon o prostorskem načrtovanju. Uradni list RS št. 33/2007. Ljubljana.

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2007-01-1761> (Pridobljeno 05. 04. 2015.)

ZPNačrt-A. 2009. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prostorskem načrtovanju. Uradni list RS št. 108/2009. Ljubljana.

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2009-01-4890> (Pridobljeno 05. 04. 2015.)

ZSZ. 1984. Zakon o stavbnih zemljiščih. Uradni list SRS št. 18/84.

ZUN. 1984. Zakon o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Uradni list SRS št. 18/1984.

ZUreP. 1984. Zakon o urejanju prostora. Uradni list SRS št. 18/1984.

ZureP-1. 2002. Zakon o urejanju prostora. Uradni list RS št. 110/2002.

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?sop=2002-01-5386> (Pridobljeno 05. 04. 2015)

SEZNAM PRILOG

- Priloga A: Osnovna namenska raba prostora Občine Šenčur (2004)
- Priloga B: Osnovna namenska raba prostora Občine Šenčur (2011)
- Priloga C: Osnovna namenska raba prostora Občine Vodice (2005)
- Priloga D: Osnovna namenska raba prostora Občine Vodice (2014)
- Priloga E: Podrobna namenska raba prostora naselja Šenčur (2004)
- Priloga F: Podrobna namenska raba prostora naselja Šenčur (2011)
- Priloga G: Podrobna namenska raba prostora naselja Vodice (2005)
- Priloga H: Podrobna namenska raba prostora naselja Vodice (2014)

Vse navedene priloge so v digitalni obliki na priloženi zgoščenci.